

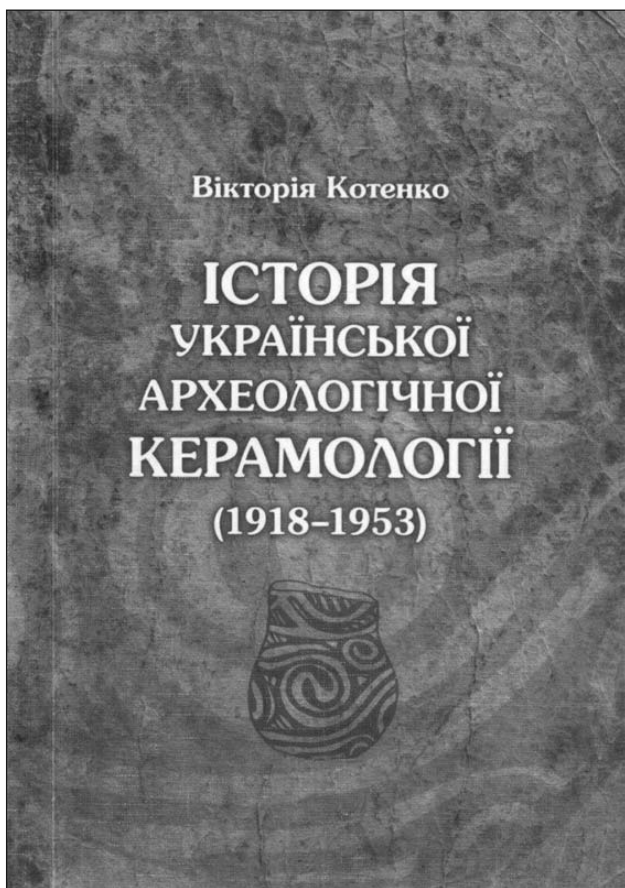
Панасюк Галина

завідувач Гончарської книгозбірні України Національного музею-заповідника українського гончарства в Опішному

Андрушенко Оксана

завідувач Керамологічної бібліотеки України Інституту керамології — відділення Інституту народознавства НАН України

КОТЕНКО ВІКТОРІЯ. ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ АРХЕОЛОГІЧНОЇ КЕРАМОЛОГІЇ (1918–1953) / ВІКТОРІЯ КОТЕНКО. – ОПІШНЕ : УКРАЇНСЬКЕ НАРОДОЗНАВСТВО, 2018. – 240 с. – (УКРАЇНСЬКІ КЕРАМОЛОГІЧНІ СТУДІЇ, ВИП. 16).

У видавництві «Українське Народознавство» побачила світ нова керамологічна монографія Вікторії Котенко. Монографію присвячено комплексному аналізу українських академічних видань з археології 1918–1953 років, у яких висвітлено основні етапи становлення української археологічної керамології. Через призму діяльності українських археологічних інституцій подано еволюцію поглядів на найбільш масову категорію матеріалів – кераміку. Розкрито основні теоретичні й практичні засади роботи з нею в означений період та суспільно-історичні умови, в яких вони формувалися. З'ясовано внесок окремих діячів науки й культури, які шляхом збереження культурної спадщини України в зазначений період вплинули на формування самобутньої української археології й заклали фундамент у дослідження кераміки як окремого історичного джерела, де варто шукати витoki сучасної української археологічної керамології.

Перший розділ видання «Формування джерельної бази керамологічних досліджень у контексті становлення академічної науки в Україні» присвячено становленню академічної науки в Україні й формуванню джерельної бази керамологічних досліджень – від початку діяльності Академії наук України до середини 1920-х років.

Другий розділ «Давня кераміка в наукових працях періоду діяльності Всеукраїнського археологічного комітету» найбільший за обсягом розділ, в якому висвітлено видавничу діяльність комітету й тематичні праці археологічної тематики, що охоплюють вивчення кераміки.

Третій розділ «Дослідження археологічної кераміки в період діяльності Інституту історії матеріальної культури Академії наук УРСР» присвячено дослідженню археологічної кераміки за діяльності Інституту історії матеріальної культури Академії наук УРСР у пе-

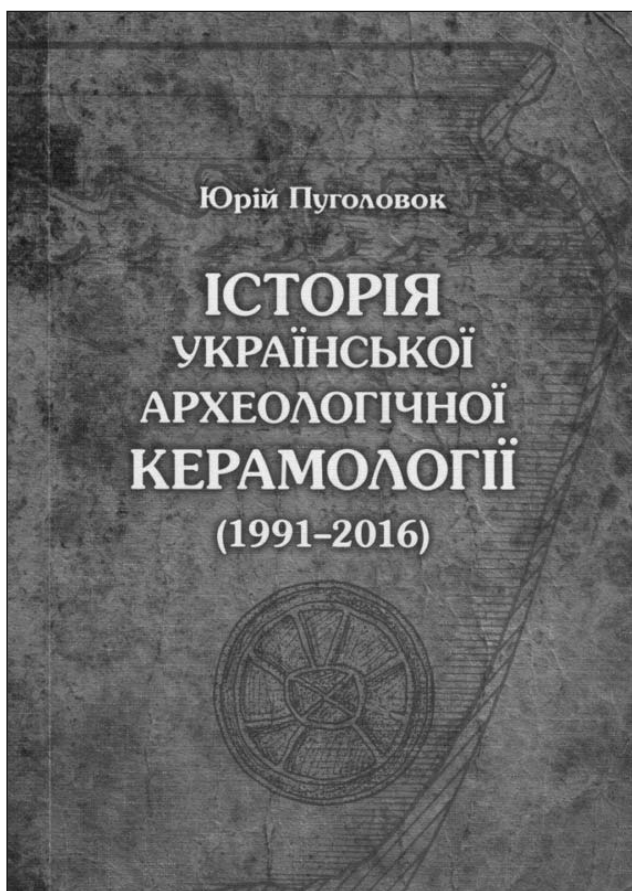
ріод системної кризи в українській науці в другій половині 1930-х років.

У наступному, четвертому, розділі «Давня кераміка у виданнях Інституту археології АН УРСР (від часу заснування установи до початку 1950-х років)» розглянуто давню кераміку у виданнях Інституту археології АН УРСР (1938–1953), тобто від часу його створення до перших післявоєнних років.

У висновках підсумовано результати проведеного дослідження. Автор зауважила, що історія дослідження української кераміки не може обмежуватися означеним періодом, тому ця книга тематично є проміжною ланкою між етапом зародження ідей про наукове вивчення кераміки наприкінці ХІХ – на початку ХХ століття та радянським періодом, на зміну якому прийшов сучасний етап досліджень у Незалежній Україні.

Матеріали, зібрані автором, дозволили поетапно висвітлити еволюцію наукової думки щодо археологічної кераміки як визначального фактору становлення української археологічної керамології. Саме в період створення Академії наук України й до середини 1950-х років було сформовано основні принципи роботи з давньою керамікою й погляди на палеогончарство, що лежать в основі сучасних археологічних і керамологічних студій.

ПУГОЛОВОК ЮРІЙ. ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ АРХЕОЛОГІЧНОЇ КЕРАМОЛОГІЇ (1991–2016) : МОНОГРАФІЯ. – ОПІШНЕ : УКРАЇНСЬКЕ НАРОДОЗНАВСТВО, 2018. – 272 С. – (УКРАЇНСЬКІ КЕРАМОЛОГІЧНІ СТУДІЇ; ВИП. 17).

Нещодавно під час Національного наукового симпозиуму «Український керамолінгвістичний простір: проблеми наукового дискурсу» (26-28.09.2018) видавництво «Українське Народознавство» презентувало монографію Юрія Пуголова.

Монографію присвячено історії української археологічної керамології від набуття Україною незалежності 1991 року до 2016 року. Цей хронологічний період прикметний оновленням національних академічних установ і створенням нових, орієнтованих на вивчення кераміки й гончарства. На основі комплексного аналізу джерельної бази окреслено провідні загальноєвропейські тенденції розвитку археологічної керамології. Виділено основні етапи структурування й становлення української академічної археологічної керамології. Охарактеризовано практичні й теоретичні засади роботи з археологічною керамікою. Окреслено головні напрямки

розвитку наукової дисципліни на сучасному етапі.